

24. Вызначце тып аднастаўнага сказа:

З агнём жартаў няма.

- А) пэўна-асабовы. Б) няпэўна-асабовы. В) абагульнена-асабовы.
Г) безасабовы. Д) назыўны.

25. Героямі якога твора з'яўляюцца Ніна Купрыянава і Павел Гуторскі?

- А) Якуб Колас “На ростанях”. Б) Кандрат Крапіва “Хто смяецца апошнім”.
В) Міхась Зарэцкі “Ворагі”. Г) Змітрок Бядуля “Бондар”.
Д) Кузьма Чорны “Пошукі будучыні”.

26. Выберыце з прыведзеных няправільна напісаныя дзеепрыслоўі:

1) *рашаа*; 2) *спяваючы*; 3) *выканаўшы*; 4) *чытаючы*.

- А) усе словы напісаны няправільна. Б) 1. В) 2. Г) 3. Д) 4.

27. Спалучыце дадзеныя словы, каб атрымаліся фразеалагічныя выразы:

1) *абіваць*; 2) *набіць*; 3) *узязца*; 4) *аскому*; 5) *за розум*; 6) *парогі*.

- А) 1-5, 2-4, 3-6. Б) 1-4, 2-5, 3-6. В) 1-6, 2-4, 3-5.
Г) 1-6, 2-5, 3-4. Д) 1-5, 2-6, 3-4.

28. Вызначце з дадзеных назоўнікі жаночага роду:

1) *кашнэ*; 2) *манга*; 3) *кальрабі*; 4) *кенгуру*; 5) *медаль*.

- А) усе словы. Б) няма правільных варыянтаў. В) толькі 3. Г) 1, 4, 5. Д) 2, 3.

29. Выберыце з прыведзеных словазлучэнняў тыя, якія напісаны правільна:

1) *на чале атрада*; 2) *усё роўна зробіш*;
3) *крыкнуў на ўздагон*; 4) *усё такі вярнуўся*.

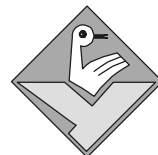
- А) усе прыклады. Б) няма правільных варыянтаў. В) 1, 2. Г) 2, 3. Д) 3, 4.

30. Хто з мастакоў слова праз свой твор “Мінскі вальс” стаў вядомым як паэт-песеннік?

- А) М. Гамолка. Б) А. Дзеружынскі. В) Н. Гілевіч.
Г) М. Ракітны. Д) П. Прануза.

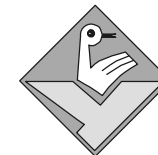
Конкурс арганізаваны і праводзіцца Грамадскім аб'яднаннем «Беларуская асацыяцыя «Конкурс» сумесна з Акадэміяй паслядыпломнай адукацыі пад эгідай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

220013, г. Мінск, вул. Дарашэвіча, 3–218
тэл. (017) 292 80 31, 292 34 01, 290 01 53
e-mail: info@bakonkurs.by
http://www.bakonkurs.by/

Конкурс па беларускай мове «БУСЛІК-2011»

Чацвер, 17 лютага 2011 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- карыстацца падручнікамі, канспектамі, справачнай літаратурай забараняецца;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- няправільны адказ адзначаецца чвэрцю балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, і залічваецца са знакам «мінус», у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- максімальная колькасць балаў, якую можа атрымаць удзельнік конкурсу, – 150;
- пасля заканчэння конкурсу лістак з заданнем застаецца ўдзельніку.

Заданне для вучняў 9-10 класаў

1. Якога слова не хапае ў вершаваных радках Якуба Коласа?

У бязмежным небе

... ў вырай

Роўненькім шнурочкам

Мкнуцца над лясочкам.

- А) буслы. Б) жураўлі. В) гусі. Г) качкі. Д) вераб'і.

2. *Двухскладовая стапа з націскам на другім складзе называецца ...*

- А) харэем. Б) ямам. В) анапестам. Г) амфібрахіем. Д) дактылем.

3. Прадоўжыце народнае выслоўе: *Рыбы не зловіш ...*

- А) гуляючы. Б) не знаючы броду. В) не намачыўшыся.
Г) не пераскочыўшы. Д) не прыдбаўшы.

4. Якім членам сказа з'яўляюцца выдзеленыя словы ў сказе?

Лес быў густы, вільготны.

- А) дзейнікам. Б) выказнікам. В) дапаўненнем.
Г) азначэннем. Д) акалічнасцю.

5. Выберыце з дадзеных правільна запісаныя назоўнікі ў форме меснага склону: 1) *аб самалёце*; 2) *аб дзядуле*; 3) *аб хвое*; 4) *аб лётчыку*.

- А) усе назоўнікі запісаны правільна.
Б) няма правільна запісаных назоўнікаў. В) 1, 4. Г) 1, 2, 3. Д) 3, 4.

6. Разгадайце загадку: *Хоць побач ідзе, а рукамі не возьмешь.*
А) сонца. **Б)** дарога. **В)** вецер. **Г)** цень. **Д)** рэха.
7. У якіх словах з дадзеных няма прыстаўкі?
1) спаць; 2) схаваць; 3) сцерці.
А) ва ўсіх словах. **Б)** няма такога слова. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.
8. Вызначце з дадзеных складаныя сказы: *1) Ціха бярозка шумела, ледзь варушыла галлём. 2) Каля хат цвітуць вяргіні і ружы, лётае ў наветры лёгкае павуцінне. 3) Сонца ласкава свяціла ў сінім небе і шчодра саграла зямлю.*
А) усе сказы складаныя. **Б)** няма складаных сказаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.
9. Назоўнікі *смеласць, мужнасць, адвага* – ...
А) антонімы. **Б)** сінонімы. **В)** амонімы.
Г) паронімы. **Д)** амографы.
10. Якія назоўнікі з дадзеных адносяцца да 3-га скланення?
1) госьць; 2) вільгаць; 3) сонца; 4) свежасць.
А) усе назоўнікі. **Б)** няма такіх назоўнікаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 2, 4.
11. *Невялікая талерка з паднятымі берагамі, на якую ставіцца кубак або шклянка, называецца ...*
А) міска. **Б)** сподак. **В)** газніца. **Г)** камода. **Д)** біклага.
12. Хто з прыведзеных мастакоў слова выкарыстоўваў у сваёй творчасці жанр паэзіі, прозы і драматургіі?
*1) Андрэй Макаёнак; 2) Уладзімір Караткевіч;
 3) Пятрусь Броўка; 4) Якуб Колас.*
А) 1, 2. **Б)** 1, 3. **В)** 2, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.
13. У якіх назоўніках з дадзеных пры ўтварэнні формы творнага склону адбудзецца падаўжэнне зычных? *1) акварэль; 2) вільгаць; 3) пlynь; 4) соль.*
А) ва ўсіх словах. **Б)** ва ўсіх словах, акрамя 1. **В)** 1, 2. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.
14. Выберыце з дадзеных словы, у якіх аднолькавая колькасць галосных і зычных гукаў: *1) яе; 2) ягня; 3) юны; 4) чоўнік; 5) я.*
А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3, 5. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.
15. Дадзеныя словы: *1) а..чапіць; 2) ру..нік; 3) по..чырк; 4) ш..эпка.*
 У якіх словах патрэбна на месцы пропуску напісаць літару **ч**?
А) ва ўсіх словах. **Б)** няма такіх слоў.
В) 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.

16. У якіх сказах з прыведзеных на месцы пропуску(-аў) патрэбна паставіць коску(-і)?
*1) Усё прайшло_ як найлепі. 2) Зямля на ўзвышшы зрабілася_ як камень.
 3) Паселішчы_ як і людзі_ маюць сваю гісторыю.*
А) ва ўсіх сказах. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.
17. Выберыце з дадзеных словы, у якіх на месцы пропуску патрэбна напісаць літару **я**: *1) л..шчына; 2) зав..зь; 3) п..чатка; 4) цец..рук.*
А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 1, 2, 4. **Д)** 3, 4.
18. Якія дзеясловы з дадзеных у форме 2-ой асобы множнага ліку цяперашняга часу маюць канчатак **-аце (-яце)**?
1) браць; 2) шукаць; 3) плесці; 4) праскакаць.
А) усе дзеясловы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.
19. *Рэкрэацыя* – гэта ...
А) найлепшы вынік, дасягнуты ў працы.
Б) выпускны баль у навучальнай установе.
В) адпачынак, аднаўленне сіл пасля працы.
Г) карэнная перабудова.
Д) здольнасць узмацняць гук.
20. Якую назву мае начная балотная птушка сямейства чапляў?
А) бусел. **Б)** бугай. **В)** сіваваронка. **Г)** гусь. **Д)** удод.
21. Да якога верша Максім Багдановіч узяў эпіграфам словы французскага паэта Поля Верлена: *“Музыка перш за ўсё...”*?
А) “Санет”. **Б)** “Перапісчык”. **В)** “Маёвая песня”.
Г) “Летапісец”. **Д)** “Раманс”.
22. Якія назоўнікі з прыведзеных ужываюцца ў форме адзіночнага і множнага ліку?
1) неба; 2) канікулы; 3) шынель; 4) цвік.
А) усе назоўнікі. **Б)** усе назоўнікі, акрамя 2. **В)** 1, 3.
Г) 2, 4. **Д)** 3, 4.
23. У якіх сказах з дадзеных на месцы пропуску патрэбна паставіць двукроп’е?
1) Сонца не магло як след нагрэць зямлю і наветра_ і нават у ясны дзень ужо адчувалася восень. 2) У лесе было ціха і маркотна_ угары стаяў шум старых ялін. 3) Вандроўнік часта азіраўся_ ён шукаў месца перайсці ручай.
А) ва ўсіх сказах. **Б)** няма правільнага варыянта. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.